

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သဲၣ်ထိးတၢ်ပၣ်ဒ်အမ့ၢ်ပှၤမၤစၢၤတၢ်ဒီးကဲခိၣ်ကဲန့ၢ်

တၢ်ကတိၤခီလဲသကိးကဟ့ၣ်ဆူၣ်ထီၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သဲၣ်ထိး ကလဲလိၣ်တၢ်ကဲခိၣ်ကဲန့ၢ်ဆူၣ်ပှၤမၤစၢၤတၢ် ဒ်သိးကန့ၢ်ပၢၢ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သဲၣ်ထိးအတၢ်မၤလီၤ. တၢ်ကတိၤခီလဲစးထီၣ်ဒီး တၢ်ဃုလံၣ်စီဆုံအတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီး ဟ့ၣ်တၢ်ဆၢကတိၢ် လၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤအဂ့ၢ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပှၤ ဒီးအတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကတိၤခီလဲသကိး ဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်အိၣ်ထီၣ်အသး လၢတၢ်ဖံးတၢ်ကတိၤ, ကွဲပှၤမၤသကိးတၢ်ဒ်သိးကဃုန့ၢ်ပၢၢ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်မၤစၢၤဒီး ကဲခိၣ်ကဲန့ၢ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပၣ်လီၤသး

တၢ်ကတိၤခီလဲသကိးအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်လၢကဘၣ်တၢ်သူအီၤလၢ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပှၤ, တၢ်ဖံးသကိးမၤသကိး တၢ်, မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်လီၢ်တပူၤအတၢ်သိၣ်လိတၢ်, မ့တမ့ၢ်တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်လီၤ. အဝဲအံၤဘၣ်လိၣ်အသးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် သးပှၤအဒိၣ်အထီတဖၣ်, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပှၤအသီတဖၣ်, ဃုၣ်ဒီးပှၤတဖုလၢအဃုသ့ၣ်ညါတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်ဖံး တၢ်မၤလီၤ. နမ့ၢ်သူတၢ်မၤလိလၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပှၤတၢ်ဖံးတၢ်မၤအလီၢ်န့ၣ် ဘၣ်တဘၣ်အလီၢ်ကအိၣ် လၢနကမၤ တၢ်ဒီးပှၤအဆံးတဖု, အိၣ်တပူၤဃီမ့တမ့ၢ်မၤတၢ်ဒီးပှၤဂၤလီၤ.

တၢ်ဆၢကတိၢ် - ၂န့ၣ်ရံၣ်အိၣ်ဒီးအမံးနံး၁၀ လၢတၢ်အိၣ်ဘျးအဂီၢ်

တၢ်ကတိၤခီလဲသကိးအကျဲ

- ၁. တၢ်ကတိၤဆူၣ်န့ၣ် (၁၅ မံးနံး)
- ၂. တၢ်ကွၢ်က့ၤလံၣ်စီဆုံအတၢ်ကွဲး (၃၀ မံးနံး)
တၢ်အိၣ်ဘျးကတိၢ် (၁၀ မံးနံး)
- ၃. ကွၢ်ဃုတၢ်ဆၢကတိၢ်ဘၣ်လၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤဂီၢ် (၅၀ မံးနံး)
- ၄. ဆူၣ်န့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သဲၣ်ထိးအတၢ်ကတဲၣ်ကတိၤ (၁၀ မံးနံး)
- ၅. တၢ်ဂ့ၢ်အဖုဒီးတၢ်သးအိၣ်စံးတၢ် (၅ မံးနံး)

တၢ်ကတဲၣ်ကတိၤဒီးတၢ်မိတၢ်လံၤတပၣ်

- * ဖဲတၢ်အိၣ်ဘျးအကတိၢ်န့ၣ် သးကျဲတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တဆံးတက့ၢ်.
- * ကွဲးကူလံၣ်တဖၣ်လၢကဘၣ်နီၤလီၤဆူ ပှၤဖံးသကိးမၤသကိးတၢ်အဂီၢ်တက့ၢ်.
- * တၢ်ပရၢပစၢ်ဒီးတၢ်မၤကွၢ်တဖၣ်
- * စၢၢ်ဘိဒီးလံၣ်တဖၣ်
- * ဒၢးလၢတၢ်မၤကွၢ်အဂီၢ်တဖၣ်
- * နကလိၣ်ဘၣ်တၢ်လီၢ်လဲၣ်ဒိၣ်မးဒ်သိးနကသုးကျဲန့ၢ် ပှၤဖံးသကိးမၤသကိးတၢ်တဖၣ်ကသုးအလီၢ်ဆ့ၣ်နီၤလၢပှၤအဆံး တဖုတဖၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.
- * နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးသူ PowerPoint လၢတၢ်ပၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ သူလံၣ်တဆၢလၢအဘၣ်တၢ်ဃုထၢလၢ Adobe Aerobat ဒ်သိးကကွဲးဒီးမၤစဲဘျးတၢ်လၢ နအဲၣ်ဒီးလၢကဘၣ်တၢ်ပၣ်အီၤလၢ PowerPoint န့ၣ်လီၤ.

သိပ်လိမ္မာယွှတ်ကတိခီလဲသကိး

တိဂ်နိဂ်- တၢ်ကစီၣ်လၢခိၣ်နၢ်အဂီၢ် ဒ်သိးကနီၤလီၤဒီးမၤမုၢ်က့ၤဒ်အဖျါလၢ လံာ်မဲာ်ဖျါတရံးအသး.

၁. တၢ်ကတိဆၢန့ၣ် (၁၅ မံးနံး)

တူၢ်လိာ်ပုၤမၤသကိးတၢ်ဒီးနီၤလီၤ မ့တမ့ၢ်မၤဖျါလီၤက့ၤဒ်အဖီလၢအသိး

တၢ်အခွဲးအယၢ်လီၤဆီလၢ ပဲဝဲဘျၢထံဖိအလုအလၢမ့ၢ်တအိၣ်ဒီး အခွဲးအယၢ်ဒ်သိးကကဲထီၣ်ပုၤသးပုၤလီၤ. ပုၤသးပုၤ န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျါတဖၣ်အဂီၢ်အဘါဒီး မ့ၢ်တုၢ်လံာ်တၢ်အိၣ်ဖျါအတၢ်စံာ်စီၤတဲာ်စီၤလီၤ. တၢ်ကွဲးဒ်သိး ကကဲထီၣ် တၢ်အိၣ်ဖျါအသဲၣ်ထိးန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မၤနီၣ်လၢ အဘၣ်တၢ်ဃုထၢလၢတၢ်အိၣ်ဖျါဖိတဖၣ်လီၤ. မ့ၢ်စ့ၢ်ကိး တၢ်ကိးဃီၤဆူ တၢ်ဖံးတၢ်မၤအဒိၣ်အမုၢ် လၢတၢ်အိၣ်ဖျါအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျါသဲၣ်ထိးတဖၣ်တမ့ၢ်ပုၤတၢ်ဘၣ်. တမ့ၢ်စ့ၢ်ကိး က့ၢ်ဘၣ်. တၢ်နၢ်ပၢ်ခိၣ်နၢ်တဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်ပုၤမၤစၢၤတၢ်ဒီး ကဘၣ်တၢ်တူၢ်လိာ်အိး ဒ်သိးတၢ်ဖံး တၢ်မၤကလဲၤအသး ဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ်လီၤ. တၢ်ဖံးတၢ်မၤအဝဲအံၤအိၣ်ဒီးတၢ်တိာ်ပာ်လၢ ကဒုးသ့ၣ်ညါနၢ်တၢ်ဖံး တၢ်မၤဒီးခိၣ်နၢ်အတၢ်ဖံး တၢ်မၤလီၤ. ဒီးကပျဲတၢ်မၤသကိးတၢ်လၢလံာ်စီၤဆဲးပုၤဖျါဝဲန့ၣ်လီၤ.

ကွဲးပုၤမၤသကိးတၢ်တဖၣ်ဒ်သိးကပာ်ဖျါထီၣ်အသးဒီး သံကွၢ်အဝဲသ့ၣ်တကၢဘၣ်တကၢ ဘၣ်မနုၤအဃိအဝဲသ့ၣ် မၤသကိးတၢ်လၢတၢ်ကတိခီလဲအပူၤန့ၣ်လဲၣ်.

သံကွၢ်ပုၤမၤသကိးတၢ် ဒ်သိးကဟ့ၣ်တၢ်ဆၢကတိၢ်လၢ ကဆိကမိၣ်ကွၢ်တၢ်ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်အိၣ်ဖျါသဲၣ်ထိး အတၢ်ဖံးတၢ်မၤအဂ့ၢ်တက့ၢ်. ပျဲတၢ်ဆၢကတိၢ်လၢတချုးနမၤန့ၢ်တၢ်ဖံးဆၢက့ၤန့ၤတက့ၢ်. နကသးအိၣ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤ စၢ်ဘိဒီးလံာ်တဖၣ်လၢပုၤလၢအအိၣ်ဒီး တၢ်ဆိကမိၣ်အဂ့ၢ်ကတၢ်တက့ၢ်. တၢ်သံကွၢ်လၢအဖီလၢတဖၣ် ကမၤစၢၤ နၢ်လၢနတၢ်ဖံးကတိၢ်လိာ်သးအဂ့ၢ်လီၤ.

- * ဘၣ်မနုၤနသးအိၣ်ကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျါအသဲၣ်ထိးလဲၣ်.
- * နဆိကမိၣ်နတၢ်မၤကမ့ၢ်တၢ်ဒ်လဲၣ်.
- * နမၤတၢ်န့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်လီၤမတၢ်လဲၣ်.
- * နတၢ်မၤဘၣ်တၢ်တဲဘၣ်နၢ်ဒ်လဲၣ်.
- * မ့ၢ်နဆိကမိၣ်ထီၣ်က့ၤတၢ်အိၣ်ဖျါအသဲၣ်ထိး လၢအမၤဘၣ်ဒိန့ၤ(ဂ့ၤတဂ့ၤ) လၢနတၢ်အိၣ်မူန့ၣ်လဲၣ်.
- * တၢ်မၤဟးဂီၤနတၢ်မုၢ်လၢ မ့တမ့ၢ်တၢ်မၤအသးမုၢ်လၢ နဘၣ်ကွၢ်ဆၢနီၣ်မဲာ်ဖဲနကဲထီၣ် တၢ်အိၣ်ဖျါသဲၣ်ထိးအိၣ်ဝဲခါ. မ့တမ့ၢ်ဒ်န့ၣ်ဘၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျါသဲၣ်ထိးန့ၣ် မ့ၢ်နမၤန့ၣ်တၢ်သးဟးဂီၤနသးဒီး မၤအသးကမၤကမ့ၢ်လၢန တၢ်အိၣ်ဖျါ အသဲၣ်ထိးအိၣ်စ့ၢ်ကိးခါ.

ဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်ဟ့ၣ် “က” ဆူတၢ်အိၣ်ဖျါအသဲၣ်ထိးမ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ဖျါအသဲၣ်ထိးတဖၣ်ဒီးဖးတၢ်ဆၢန့ၣ်, တူၢ်လိာ်ပုၤဖံး သကိးမၤတၢ်ဒ်သိးကပာ်ဖျါ “မ့တမ့ၢ်” ဒ်သိးကစံးဆၢအဝဲသ့ၣ်လၢအကြး မ့တမ့ၢ်တကြးဒီး တၢ်အိၣ်ဖျါ သဲၣ်ထိး တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

၂. ကွၢ်ကဒါက့ၤလံာ်စီၤဆဲးအဂ့ၢ်တက့ၢ် (၃၀ မံးနံး)

သံကွၢ်ပုၤမၤသကိးတၢ်ဒ်သိး ကဒုးအိၣ်ထီၣ်ကရၢဖိတဖၣ်ဒီး ဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်ဟ့ၣ် ‘ခ’ တက့ၢ်. “လံာ်စီၤဆဲးအတၢ် စံးဘၣ်ဃးတၢ်အိၣ်ဖျါသဲၣ်ထိးတဖၣ်အဂ့ၢ်တက့ၢ်.” ဟ့ၣ်ဆူၣ်ထီၣ်ပုၤမၤသကိးတၢ်လၢ တၢ်အိၣ်ဖျါအပူၤဒ်သိးက အိၣ်ဘၣ်ဒီးပုၤတဖုန့ၣ်လီၤ. ကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်ဆၢန့ၣ်လၢ တၢ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်အပူၤဒီး တၢ်မၤတဖုဒ်သိးကမၤတၢ်မၤ တခါ ဒ်သိးအကပာ်ဖျါအတၢ်မၤန့ၣ် မ့ၢ်ဒ်သိးကကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်မၤအသးတမံးဃီ လၢတၢ်ကပီၤလၢအစံး,

“တၢ်ကဲခိၣ်ကဲ နၢ်လၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤဒီး နၢ်ပၢၢ်အိၣ်တက့ၢ်. ဟ့ၣ်တၢ်ကွဲးတဖၣ်ဒီးတၢ်မၤနီၣ်တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.” ဟ့ၣ်ပုၤတဖု(၁၅) မံးနံးဒ်သိးကကွၢ်ကဒါက့ၤ တၢ်ကွဲးအသးဒီးကတီၤအသးလၢ ကစံးဆၢတၢ်လၢအထံၣ်ဘၣ်ဝဲ သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒုးအိၣ်ဖျိၣ်ကဒီး, ဒီးကွဲးပုၤတဖုဒ်သိးကဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ကွဲးတက့ၢ်. ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါတၢ်ဖံးကတီၤ တၢ်ဒီးသံကွၢ်တၢ်ဒီးလီၤဆီဒ်တၢ် သံကွၢ်ပုၤမၤသကိးတၢ်ဖိလၢ ကထီၣ်သတြီၤတၢ်အခုအပူၤ, တၢ်ကဲခိၣ်ကဲနၢ် အဂ့ၢ် ဒီးတၢ်အဒိလၢတၢ်ဖံးအိၣ်မၤအိၣ်ဒီး တၢ်မၤဘၣ်ဃးထံၣ်ဂ့ၢ်ဂီၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤ ‘က’ ဆူတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသဲၣ်ထိးဒီးတမ့ၢ်သဲၣ်ထိးတဖၣ် ဒီးသံကွၢ်မ့ၢ်ပုၤတကၤလဲလိာ်အတၢ်ထံၣ်ဘၣ်ဃး တၢ်ဖံးတၢ်မၤ လၢအဘၣ် တၢ်ဖံးဘၣ်အိၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်တက့ၢ်.

တၢ်အိၣ်ဘျးအကတီၢ် (၁၅ မံးနံး)

ကွဲးပုၤဖံးသကိးမၤသကိးတၢ် ဒ်သိးကဟံးန့ၢ်အမံးနံးတဆံလၢ ကအိၣ်ဘျးအဂီၢ်တက့ၢ်. မၤအဝဲသ့ၣ်ဒ်သိး ကက့ၤဆူ အပူၤတဖုလၢအဆံးဖဲအိၣ်ဘျးဝံးန့ၣ်လီၤ. သူတၢ်အိၣ်ဘျးအကတီၢ်ဒ်သိးကကတဲၣ်ကတီၤအသး လၢတၢ်ကတီၤ ခီ လဲအဂီၢ်လီၤ.ဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်ကွဲးအသးဒီးတၢ်မၤနီၣ်ဒီးဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်ဟ့ၣ် ‘ဂ’, ‘ဃ’ ဒီး ‘င’ ဆူပုၤအဖုဖိတဖၣ်အိၣ် တက့ၢ်.

၃. ဃုတၢ်ဆၢဂ့ၢ်ကတီၢ်ဘၣ်လၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤအဂ့ၢ် (၅၀ မံးနံး)

- ဒုးအိၣ်ထီၣ်ကရူၢ်အဆံးဖိတဖၣ်ဒီး ဟ့ၣ်ပလီၢ်ပုၤမၤသကိးတၢ် ဘၣ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်လၢအဖိလိာ်တက့ၢ်.
- * ပုၤဂၤအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အလီၢ်အကျဲန့ၣ်, တဒ်သိးဒီးဘျၢထံတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတလီၤဂၤဒီးပဒိၣ်အလီၢ်အကျဲဘၣ်.
- * အခီပညီမ့ၢ်ဒ်အံၤလီၤ. ဘျၢထံတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသဲၣ်ထိးန့ၣ် တအိၣ်ဒီးတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢအဘၣ်ကွၢ်ထွဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ဘၣ်. တဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်လၢကပၤကဆူတၢ်ဘၣ်. တဘၣ်ကွၢ်ထွဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်မၤဘၣ်.
- * တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသဲၣ်ထိးတဖၣ် လိာ်ဘၣ်လၢကဘၣ်တၢ်ကွၢ်အိၣ်ဒ်အမ့ၢ် တၢ်မၤစၢၤတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ဒီးမူဒါဖးလဲၢ်လၢ တၢ်ကရၢကရိအပူၤလီၤ. ကွၢ်ကဒါက့ၤသကိးတၢ်ဟ့ၣ်‘ဂ’တက့ၢ်. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသဲၣ်ထိးတဖၣ် အတၢ်ဖံးတၢ်မၤ မၤဆူထီၣ်တၢ်ကတီၤလွဲၢ် မံၤလၢအမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသဲၣ်ထိးတဖၣ် အတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဖံးတၢ်မၤ, တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါ, တၢ်သိၣ်လိထူကလုၢ် ယွၤကထါဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်မူဒါလၢတၢ်လီၢ်ယံၤ, ဟံးန့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢကမၤ (လၢပုၤခဲလၢာ်မ့တမ့ၢ်လၢကရူၢ်ပူၤ) သကိးဒ်အဖိလိာ်တက့ၢ်.
- * နတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသဲၣ်ထိးတဖၣ် နၢ်ပၢၢ်မၤထွဲ“သဲၣ်ထိးဒီးတၢ်ကဲခိၣ်ကဲနၢ်အတၢ်မၤထဲလဲၣ်,ဒ်လဲၣ်”
- * မ့ၢ်နထံၣ်နတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသဲၣ်ထိးအကရၢ တူၢ်လိာ်တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါဒီးနၢ်ပၢၢ်အတၢ်မၤကစီဒါ. မ့ၢ်တမ့ၢ်လဲၣ်.
- * တၢ်မနုၤတၢ်နၢ်ဒ်သိးနကထံၣ်ဘၣ် တၢ်မၤစၢၤမၤအိၣ်ထီၣ်နတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သဲၣ်ထိးဆူ တၢ်ဖံးတၢ်မၤ, တၢ်ကဲခိၣ်ကဲ နၢ်အပူၤတဖုန့ၣ်လဲၣ်.
- * မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသ့ၣ်ကုသးပုၤ မ့တမ့ၢ်ပုၤကရၢဖိမၤတံၣ်တံၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤဖိ, ခိၣ်နၢ်အလီၢ်လၢတၢ် အိၣ်ဖျိၣ်သဲၣ်ထိးတဖၣ်နီၤ.
- * နကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လဲလိာ်တၢ်သိၣ်လိလၢ ကသုးနတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သဲၣ်ထိးတဖုဆူ လံာ်စီဆ့အဒိလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် သဲၣ်ထိးတဖၣ်န့ၣ်နီၤ.

တၢ်မနုၤကလဲလိာ်တၢ်သိၣ်လိ ဒ်သိးကမၤန့ၢ်တၢ်မၤလီၤလၢ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသဲၣ်ထိးတဖၣ်ကသုးကျဲဒ်သိးကဟံး ဃၢ်ကျဲအဝဲအံၤလဲၣ်.

ကွဲကဒါကွဲတၢ်သိၣ်လိမၤယုၤလၢ တၢ်နီၤလီၤ'ဃ' တက့ၢ်. သဲၣ်ထီၣ်တဖၣ်အတၢ်ကွဲၣ်ထွဲဟံၣ်ဃီၣ်ဃီၣ်ထီၣ်တဖၣ်, ဒီး'င'လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သဲၣ်ထီၣ်အတၢ်ကွဲၣ်တၢ်မၤလၢဃၢတက့ၢ်. ဒီးပျဲမံးနံး ၂၀ဒ်သိးလၢ ကရူၢ်တဖၣ်ကမၤဝံၤ အတၢ်မၤတက့ၢ်. ဒုးအိၣ်ထီၣ်ကွဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒီး သံကွဲၣ်ပုၤတဖၣ်လၢကဟ့ၣ်ထီၣ်အတၢ်စံးဆၢ လၢအဝဲသ့ၣ်မၤဂ့ၤထီၣ်က့ၤ, မ့တမ့ၢ်မၤလဲၣ်ထီၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်တက့ၢ်.

၄. ဒုးသ့ၣ်ညါတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သဲၣ်ထီၣ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤ (၁၀ မံးနံး)

နီၤလီၤလံာ်က့ၢ်'စ'ဆူတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသဲၣ်ထီၣ်အတၢ်မၤန့ၣ်တက့ၢ်. နကထံၣ်ဘၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအံၤဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၣ်တၢ် သိၣ်က့ၤသီက့ၤလၢ ၁တံၤမသုး ၃:၁၀ လၢပုၤတကၢကဘၣ်တၢ်မၤကွဲၣ်အီၤ တချုးအကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသဲၣ်ထီၣ် အတၢ်မၤလီၤ. တၢ်အံၤဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤပုၤကကဲထီၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသဲၣ်ထီၣ်တဖၣ်လၢ ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် ဒ်သိးကထံၣ်ဘၣ်တၢ်ပျဲလၢ ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤတချုးအဒီးန့ၣ်တၢ်မၤလၢၤဆၢလၢၤကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကွဲးတၢ်စံးကတီၢ်လိာ်သးလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သဲၣ်ထီၣ်အဂ့ၢ်ဒီး မ့ၢ်ကမၤအသးဒ်လဲၣ်ဖဲလဲၣ် တၢ်မၤအံၤဘၣ်တၢ်မၤအီၤ လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပုၤမၤသကိးတၢ်တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. တၢ်သံကွဲၣ်မံကမ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢတၢ်ကမၤဒိၣ်ထီၣ်တၢ်အိၣ် ဖျိၣ်အသဲၣ်ထီၣ်တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

၅. တၢ်မၤပုၣ်လီၤဒီးတၢ်သံကွဲၣ် (၅ မံးနံး)

ဟ့ၣ်နီၤလီၤလံာ်က့ၢ်'ဆ' တက့ၢ်. "တၢ်ဃုထၢစရီတၢ်ပၣ်ဖျါအဂီၢ်" ဒီးတၢ်တဲဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအံၤ လုၢ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ်န့ၣ် တၢ်အိၣ် ဖျိၣ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤဒီး စရီပတီၢ်အံၤကမၤစၢၤတၢ်ကူၣ်တၢ်ဖးန့ၣ်လီၤ. မၤဆူၣ်ထီၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်အသး ဒ်သိးအကမၤ တၢ်သိၣ်လိလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသဲၣ်ထီၣ်တဖၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.

ဟ့ၣ်နီၤလီၤလံာ်က့ၢ်ဒီးစၢၤဘိ ဒီးမၤပုၤထီၣ်တၢ်မၤလိဖိတဖၣ်ကွဲးလီၤအတၢ်ထံၣ် လၢတၢ်မၤလိတဘျီအံၤအဂီၢ်တက့ၢ်. တလိၣ်ဆဲးလီၤအမံၤဘၣ်.

စံးဘျုးပုၤမၤသကိးတၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်မၤသကိးတၢ် လၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤဒီး အတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးဆူတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသဲၣ်ထီၣ်လၢ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤန့ၣ်တက့ၢ်. မၤကတၢၢ်ကွဲၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢ တၢ်ထုကဖၣ်မ့တမ့ၢ် ဘၣ်ဒီးတၢ်သးဝံၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

ဆူတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သဲၣ်ထိးတဖၣ်မ့တမ့ၢ်ဆူပုၤလၢတမ့ၢ်ခံးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်

စံးဆၢမ့ၢ်ဒ်နဆိကမိၣ်တၢ်မၤအံၤ ကြးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသဲၣ်ထိးအတၢ်မၤ မ့တမ့ၢ်စံးဆၢတမ့ၢ်ဘၣ်ဖဲနဆိကမိၣ်တၢ်အံၤ တကြးဘၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသဲၣ်ထိးဘၣ်လီၤ.

- ၁. တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အစုစရီ
- ၂. ဒီးလဲပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်
- ၃. ဒုးအိၣ်ထီၣ်သးစီဆ့အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လၢနတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤ
- ၄. ကိးပုၤလၢတလဲၤထီၣ်ဘူၣ်တၢ်ဘါတၢ်
- ၅. စံးကတိၤဆိပၣ်စၢၤ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢအကဘၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်လၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤအခါ
- ၆. ကွၢ်ထွဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤ
- ၇. တၢ်လဲၤကွၢ်ပုၤဆူးပုၤဆါလၢတၢ်ဆါဟံၣ်
- ၈. ဃုထၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အကမံးတံၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်မၤအဂီၢ်
- ၉. တၢ်မၤန့ၢ်ပျဲၢ်စီၢ်အတၢ်လိၣ်တဖၣ်
- ၁၀. ပၤဆုၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤ
- ၁၁. ဒုးအိၣ်ထီၣ်ပုၤအဖုလၢကအံးထွဲကွၢ်ထွဲဟံၣ်အတၢ်မၤ
- ၁၂. ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အစုစရီ
- ၁၃. ကျဲၤန့ၢ်ဘူၣ်သ့ၣ်နီၣ်လၢ ပုၤလၢတမၤန့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၣ်
- ၁၄. သုးကျဲၤတၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါ
- ၁၅. မၤစၢၤတၢ်ဒီးဘျဲၤထံမ့တမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဘူၣ်
- ၁၆. မၤသကိးတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢသရိၣ်ပူၤ
- ၁၇. လဲၤဘူၣ်သကိးဘါသကိးတၢ်လၢပုၤလၢအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တအိၣ်ဘၣ်.

လၢ်ခိဆုံအတၢ်ကွဲးဘၣ်ဃးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသဲၣ်ထိး

လၢနလံၣ်စီဆုံအပူၤန့ၣ်, တၢ်ကတိၤအိၣ်ဝဲယံၢ်မံၤလၢ အဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ကတိၤသဲၣ်ထိး (Diakonos) ဒီးဘၣ်တၢ်သူအိၣ်ဒ်သိးကဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါလၢအမ့ၢ် တၢ်မၤလိၣ်လီၤ. လၢဖဲးလံး ဝးန့ၣ် စီၤပီလူးထံၣ်ပုၤမၤကစၢ်ယွၤအတၢ်မၤဒီးသဲၣ်ထိး တဖၣ်လၢအမ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သဲၣ်ထိးလီၤ. လၢဝတံၤမသ့း ၃:၈-၁၂ န့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပုၤတဖၣ် ကဘၣ်မ့ၢ် တၢ်ဒ်လဲၣ်. ပိၣ်မုၢ်ဂ့ၤ,ပိၣ်ခွါဂ့ၤဘၣ်တၢ်ဂံၢ်အိၣ်ဘၣ်ဆၣ်, အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်မၤမ့ၢ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ် တဘၣ်တၢ်ပၤဖျါဘၣ်. တၢ်က့ၢ်ဝဲထံက့ၤတၢ်ကတိၤန့ၣ်အလီၢ်တအိၣ်လၢ ကသ့ၣ်ညါ Guna ဘၣ်. လၢအဆၢဖိ ၁၁န့ၣ်, ဒ်မၤအသိး(လံၣ်စီဆုံ ဒ်စီၤပၤက့ၤမံၤအလုၢ်အလုၢ်) ဒီးစီၤပီလူးသူတၢ်ကတိၤအါတက့ၢ်လၢ “ပိၣ်မုၢ်” လၢကလၢတံၤ ၄:၄ န့ၣ်လီၤ. ဖဲအံၤတၢ်သိၣ် တၢ်သီအိၣ်အါလၢ “ပိၣ်မုၢ်” တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ထဲတဘျီဒီးလၢပိၣ်မုၢ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်တဲအိၣ်ဒ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသဲၣ် ထိးန့ၣ်, ဖျါလၢလံၣ်ရိမ့ၤ ၁၆:၁, ဖဲသးပုၤမုၢ်နီၢ်ဖဲဘၣ်ဘၣ်တၢ်ယၢၤထီၣ်အိၣ် ဒ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသဲၣ်ထိး လၢကၣ်ဃးန့ၣ်လီၤ. ဖဲအံၤတၢ်သူတၢ်ကတိၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီး ပုၤပိၣ်ခွါန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ယၢၤထီၣ်လၢ ပိၣ်မုၢ်ဒီးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအလီၢ်ဒီး တမ့ၢ်ဒ်ပုၤမၤ တၢ်ဖိတဂၤအဂီၢ်ဘၣ်. ပုၤတနီၤသူတၢ်ကတိၤ deaconess ဘၣ်ဆၣ်တၢ်အဝဲအံၤဘၣ်ဆိကမိၣ်လၢအတဘၣ်ဝဲဘၣ်. ပုၤနံၤဂၤလၢမၤတၢ် ၆:၁-၆ န့ၣ်, တဘၣ်တၢ်ကိးအိၣ်လၢသဲၣ်ထိးဘၣ်. တၢ်ဆၢကတိၢ်အဝဲအံၤဘၣ်တၢ်ဖဲးကတိၢ်အဂ့ၢ်ဒီး တမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသဲၣ်ထိးလၢအအိၣ်လၢခဲန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အတၢ်မၤဒီး အတၢ်ဃုထၢဒ်သိးကစံးကတိၢ် တၢ်ထီဒါ တၢ်အၢတၢ်သီအသိ, ဘၣ်တၢ်ကိးအိၣ်လၢသဲၣ်ထိးန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်လၢလံၣ်မၤတၢ် ၆:၂ န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဖဲးအိၣ်လၢ Diakones လၢအမ့ၢ်ပုၤမၤတၢ်လၢစီၤနီၤခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဘၣ်ထွဲဒီး Noun Diakonos လၢ“ပုၤလၢအမၤတၢ်လီၤ”

- ၁. “စီၤနီၤခိၣ်အခူအပူၤ” - ယိၤဟၣ် ၂:၅ ဒီး ၂:၉
- ၂. “စီၤပၤအခူအပူၤ” - မးသဲ ၂၃:၁၃
- ၃. “ကစၢ်ယုၣ်န့ၣ်အခူအပူၤ” - ယိၤဟၣ် ၁၂:၂၆ ဒီးမၤကူး ၉:၃၅
- ၄. “မုၢ်ကိၤလံၣ်အခူအပူၤ” - ၂ကရံၣ်သူး ၁၁:၁၅
- ၅. “စီၤပီလူးဒ်အမ့ၢ်ကစၢ်ယုၣ်န့ၣ်အခူအပူၤ” - ၂ကရံၣ်သူး ၁၁:၂၃ (စီၤပီလူးဒ်က့ၢ်အသိး) ဖဲးလံး ၁:၁
- ၆. “စီၤတံၤမသ့းဒ်အမ့ၢ်ယွၤအခူအပူၤ” - ၁သးစၢလနံၤ ၃:၁-၃
- ၇. စီၤအးပၤပြါဒ်အမ့ၢ် “ပုၤမၤတၢ်မၤဖိအခူအပူၤအတၢ်မၤ” - ကလိးစဲ ၄:၇
- ၈. စီၤထူဃံၤကူဒ်အမ့ၢ် “ကစၢ်အခူအပူၤ” - အးဖူးစူး ၆:၂၁ ဒီးကလိးစဲ ၄:၇
- ၉. ပုၤတဂၤလၢပဒိၣ်အခူအပူၤ “ဒ်တၢ်ခူတၢ်ပုၤလၢယွၤ” - ရိမ့ၤ ၁၃:၄

တၢ်ဘၣ်ထွဲဒီး Noun Diakonia တၢ်ခူတၢ်ပုၤအတၢ်မၤ

- ၁. “တၢ်ခိးတၢ်လၢစီၤနီၤခိၣ်” - လူကၣ် ၁၀:၄၀
- ၂. “တၢ်အဲၣ်အတၢ်မၤ” - ၁ကရံၣ်သူး ၁၆:၁၅, လီၣ်ဖျါ ၂:၉
- ၃. “တၢ်မၤတၢ်လၢသရိၣ်အပူၤ” - အးဖူးစူး ၄:၁၂, ၁ကရံၣ် ၁၂:၅, မၤတၢ် ၆:၄
- ၄. “တၢ်မၤတၢ်လၢတၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးတၢ်သးခူကစီၣ်” - ၂ကရံၣ်သူး ၃:၇-၉
- ၅. “တၢ်ဖဲးတၢ်မၤတၢ်လၢသရိၣ်အပူၤ” - ရိမ့ၤ ၁၁:၁၃, ၂ကရံၣ်သူး ၄:၁, မၤတၢ် ၁:၁၇, ဒီး တံၤမသ့း ၄:၅
- ၆. “တၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢအမ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်” - ရိမ့ၤ ၁၅:၃၀, ဒီး ၂ကရံၣ်စး၄

တၢ်မၤထွဲဒီးတၢ်ကတိၢ် Diakones “တၢ်မၤတၢ်”

- ၁. “တၢ်ခိးတၢ်လၢစီၤနီၤခိၣ်” - လူကၣ် ၁၇:၈ ဒီး ယိၤဟၣ် ၁၂:၂
- ၂. “တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်ဒုးအိၣ်ဒုးအိၣ်တၢ်” - မၤတၢ် ၆:၂, လူကၣ် ၁၀:၄၀ ဒီးမၤကူး ၁:၃၁
- ၃. “ဒ်အမ့ၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖိ” - လူကၣ် ၈:၃ ဒီးမးသဲ ၂၅:၄၃
- ၄. “တၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢပုၤန့ၣ်တၢ်ဖိအဂီၢ်” - ၁ပုးတရူး ၄:၁၀,၁၁ ဒီး ၂တံၤမသ့း ၁:၁၈
- ၅. “တၢ်ထၢဖိၣ်တၢ်မၤဘျီ” - ၂ကရံၣ်သူး ၈:၉
- ၆. “တၢ်မၤတၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သဲၣ်ထိးအတၢ်မၤ” - ၁တံၤမသ့း ၃:၁၀ ဒီး၁တံၤမသ့း ၃:၁၃

သဲၣ်ထိးအတၢ်ဖံးတၢ်မၤ

သဲၣ်ထိးအတၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖၣ်ဘၣ်ဝဲလၢတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤလွံၣ်မံၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ-

- တၢ်စံၣ်ညီၣ်တိၣ်ပၣ် - တၢ်မၤစၢၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်လၢ တၢ်ဒီးဘျၢထံဒီးဘျၢထံလဲၤကပၣ်
- တၢ်ဘျၢတၢ်ဘၢ - ဖံးတၢ်မၤတၢ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ် ဘၣ်ဃးတၢ်ဘျၢတၢ်ဘၢလၢသရိၣ်
- သးအတၢ်ကဟုကယၣ် - တၢ်မၤဒိၣ်ထီၣ်သ့ၣ်သးအတၢ်ဒိၣ်လၢ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အကျါဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်မၤအသးကဒံကဒါအခါ.
- တၢ်လဲၤဆူပုၤဂၤအိၣ် - ကွၢ်ထွဲပုၤလၢအလိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢသရိၣ်အပူၤ ပုၤဖံးသကိးမၤသကိးတၢ်ဒီးပုၤဂၤ, လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘၣ်ညါဒီး စံးကတိၤဘၣ်ဃးတၢ်ရုလိၣ်မုၢ်လိၣ်သး

ကွၢ်ကဒါက့ၢ်တၢ်မၤအသးလၢအဖီလၢ မၤလိၣ်တိၣ်နီၣ်တၢ်လၢအမ့ၢ်တၢ်မၤလၢနစုပူၤ ဒီးမၤအါထီၣ်တၢ်အိၣ်လၢအဖီလၢတက့ၢ်.

- * ကတဲၣ်ကတီၤပုၤဒီးဘျၢထံ
- * ကတဲၣ်ကတီၤပုၤဒီးဘျၢထံဒီးမၤစၢၤတၢ်ဒီးဘျၢထံ
- * ကတဲၣ်ကတီၤကစၢၤခရံၣ်အတၢ်အိၣ်လၢခံကတၢ်
- * ကတဲၣ်ကတီၤဒဲးသိးပုၤကဟဲလၢမဲၣ်မုၢ်နါဆါ
- * မၤစၢၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်လၢကကတဲၣ်ကတီၤတၢ်ဒီးတၢ်ဘၢလီၤဆီ
- * မၤစၢၤပုၤဂၤမုၢ်ဒဲးသိးကတဲၣ်ကတီၤတၢ်ဘျၢတၢ်ဘၢ
- * မၤစၢၤပျဲၣ်စီၤဒဲးသိးကလၢပုၤဝဲဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်တအိၣ်အခါ
- * မၤစၢၤဆီၣ်ထွဲပုၤဟဲတၢ်အဆိကတၢ်မ့တမ့ၢ်ပုၤကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိအသီ
- * မၤစၢၤပုၤကဲထီၣ်သီတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဖီ
- * တၢ်လဲၤအိၣ်သကိးတၢ်လၢဟံၣ်ဒီးဆူတၢ်ဆါဟံၣ်
- * မၤစၢၤပုၤလၢအအိၣ်လၢဟံၣ်တဘိယုၢ်ဃီ
- * မၤစၢၤပုၤလၢအတဟဲဆူတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤဘၣ်ဒီး တအိၣ်သကိးကစၢၤခရံၣ်အဘျၢ
- * မၤစၢၤပုၤလၢအတဟဲဆူတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤဘၣ်
- * တၢ်ပၤတၢ်ပြးဒီးတၢ်သးအိၣ်အတၢ်မၤဘျၢ
- * တၢ်ကဲခိၣ်ကဲန့ၢ်လၢတၢ်ထုကဖၣ်အကရၢ
- * တၢ်သးတၢ်ကျဲၤဒဲးသိးသးစီဆံကဒိၣ်ထီၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤ
- * တၢ်ဒုးဒိၣ်ထီၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤဒဲးသိးကမၤစၢၤတၢ်လိၣ်လီၤဆီ ဒ်ပစံးတၢ်အသိးတၢ်မၤလိၣ်လၢက့ၢ်အဆါကတီၢ်ပုၤကွံၢ်ဒီး တၢ်လိၣ်ကွဲၤဖျါၣ်ထူ
- * တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဖံးတၢ်ကတိၤလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤ ဒ်တၢ်ဖျိၣ်တၢ်ယၣ်, တၢ်တတီၤတလိၣ်ဒီးတၢ်မၤအါမၤသီ

သဲၣ်ထိးဒီးတၢ်ကွၢ်ထွဲဟံၣ်ဖိဃီဖိအတၢ်ဖံးတၢ်မၤ

တၢ်တမံၤဃီလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ခုတၢ်ပှၤအတၢ်မၤလၢ တၢ်အိၣ်ဖိၣ်အပူၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်သူဟံၣ်ဖိဃီဖိအတၢ်မၤလီၤ. ကွၢ်နီၤက့ၢ်တၢ်မၤအသးလၢအဖီလၢဒီး ကတိၤသကိးနကမၤဟံၣ်ဖိဃီဖိအတၢ်မၤ ဒ်သိးကထံၣ်လိာ်သးဒီးတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အတၢ်မၤလီၤ.

၁. **ကွၢ်ဃုတၢ်လိၣ်**- တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၢ်အံၤဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်ဖိၣ်အစရီၤ ဒီးတဘျီဃီ တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖိလၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အိၣ်ဖိၣ် ဘၣ်ဆၣ်, အမံၤအသၣ်တဖျါလၢစရီၤအပူၤဘၣ်. ဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်ဘၣ်တၢ်နီၤဖးအိၣ်လၢ ကရူၢ်ဒၣ်ဝဲ, လၢအဘၣ်ထွဲလိာ်သးဒီးတၢ်အိၣ်ဖိၣ်သဲၣ်ထိးတဖၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖိလၢအဟူးအဂဲၤဒီး တဟူးဂဲၤဝဲဒၣ်လၢအကရူၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဟံၣ်ဖိဃီဖိ လၢအလိာ်ဘၣ်တၢ်နီၤနီၤ ဘၣ်တၢ်တိၢ်နီၣ်သးကျဲၤအိၣ်လီၤလီၤဆီဆီလီၤ.

ကရူၢ်ဖိကဘၣ်အိၣ်ဒီးအမံၤအသၣ်လၢ လံာ်မိၢ်ပုၤအလံာ်မဲာ်ဖျါဒၣ်ဝဲ (Alphabetically), အလံာ်ဟီၣ်ခိၣ်ကဝီၤဒၣ်ဝဲ ဒီးဒ်အမ့ၢ်နတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဒၣ်ဝဲလၢ အအိၣ်ဒီးတၢ်မၤအသးလီၤ. ကရူၢ်ဖိတဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်ပာ်အိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ်သဲၣ်ထိး တကၢ်အစုပူၤလီၤ. တၢ်မၤသးအံၤဒ်သိးကအိၣ်ဒီးတၢ်နီၤဖးသဲၣ်ထိးဆူ ဟံၣ်ဃီတဒူၣ်န့ၣ်ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်နီၤဖးသဲၣ်ထိးတဖၣ်လၢ အကရူၢ်ဃုဒုၤအသးန့ၣ်လီၤ. တမ့ၢ်ဒ်လံာ်မဲာ်ဖျါအသိးဘၣ်. တၢ်လဲလိာ်တဆံးတက့ၢ်ဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်ဒ်သိးကဟံးန့ၢ်ဃုဒုၤသဲၣ်ထိးတဖၣ်လၢ ကအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးဟံၣ်ဃီဒီး ဘၣ်မၤဘၣ်လိာ်က့ၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.

၂. **အိၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်ကပာ်တၢ်** - ပှၤတကၢ်ဘၣ်တၢ်ပာ်အိၣ်လၢတၢ်လီၤလၢ အကဘၣ်သ့ၣ်ညါဝဲလၢတၢ်မၤကွၢ်သဲၣ်ထိးအတၢ်ကွၢ်ထွဲဟံၣ်ဖိဃီဖိအတၢ်ဖံးတၢ်မၤလီၤ. ပှၤလၢအဘၣ်တၢ်ပာ်အိၣ်န့ၣ် ဟံးဃုဒုၤတၢ်ဖံးတၢ်မၤစရီၤပတီၢ်, အိၣ်ဒီး တၢ်လဲၤအိၣ်သကိးအရံၣ်ပိးလီၤ. လၢတၢ်အဖီခိၣ်အံၤပှၤတကၢ်ဘၣ်တကၢ် မ့ၢ်ပှၤလၢအဘၣ်တၢ်န့ၣ်အိၣ်, အိၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤသကိး တၢ်ဒီးမၤစၢၤသဲၣ်ထိးဒ်သိးကဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤလီၤ. ပှၤအဝဲအံၤတဘၣ်မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်သရၣ်ဘၣ်. ဒ်သိးကဟးဆူးဒီးတၢ်မၤလၢ အတလိာ်ဘၣ်န့ၣ် ဂ့ၤပဃုထၢသဲၣ်ထိးလၢ အတၢ်မၤတအါလၢအကရူၢ်ပူၤ န့ၣ်လီၤ.

၃. **ပာ်တၢ်တမံၤဃီဖိဟံၣ်ဖိဃီဖိအတၢ်ဖံးတၢ်မၤတက့ၢ်** - တၢ်အိၣ်ဖိၣ်သဲၣ်ထိးတဖၣ် ဒ်သိးကဟံးန့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢသဲၣ်ထိးတဖၣ်ကမၤပှၤဟံၣ်ဖိဃီဖိအတၢ်ဘၣ်အသး ဒ်သိးဟံၣ်ဃီတဖျါကတူၢ်လိာ်တၢ်အဘၣ်အသးန့ၣ်လီၤ.
* လဲၤအိၣ်သကိးဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါဖဲတၢ်သံတၢ်ပုၤအိၣ်လၢ ဟံၣ်တဖျါအပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.
* လဲၤအိၣ်သကိးဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ ဖဲပှၤတကၢ်ဆါဝဲမ့ၢ်တမ့ၢ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်အိၣ်လၢတၢ်ဆါဟံၣ်.
* မၤသ့ၣ်ညါတၢ်အလီၤမ့ၢ်အိၣ်ဖဲတၢ်မၤသးသတူၢ်ကလၢအသး, ဒ်မ့ၢ်အူအိၣ်တၢ်, တၢ်မၤတအိၣ်ဒီးမ့ၢ်ကျိၣ်စုတလၢပှၤ, တၢ်တတီၤတလိၤအိၣ်ထီၣ်ဝဲ မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ရူၤလိာ်မုာ်လိာ်ကတၢ်ဝဲ.
* ဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢတၢ်လဲၤတၢ်က့ၢ်, ဒ်တၢ်သးဟံၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျါဖိ
* ဟ့ၣ်ပလီၤတၢ်အိၣ်ဖိၣ်သရၣ်လၢတၢ်လိာ်လီၤဆီလၢ အလိာ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်အတၢ်မၤစၢၤ

၄. **ဟံးဃုဒုၤကွဲးနီၣ်** - တၢ်အိၣ်ဖိၣ်သဲၣ်ထိးတကၢ်ဘၣ်ဟံးန့ၢ်ကွဲးနီၣ် တၢ်အိၣ်သကိးဒီးဘၣ်နီၤလီၤလိာ်အသးဒီးတၢ်အိၣ်ဖိၣ်သရၣ်ဒီးသဲၣ်ထိးတဖၣ်လီၤ. မ့ၢ်တၢ်အဘၣ်လၢဟံၣ်ဃီတဖၣ် ကဘၣ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါအိၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်သ့ၣ်လၢဘၣ်တၢ်ဟံးဃုဒုၤထဲတကၢ်ကဘၣ်တၢ်ဟံးဃုဒုၤအိၣ်လီၤ. မ့ၢ်တမ့ၢ်ဘၣ်ဒ်န့ၣ်ဒီးကဘၣ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါ လၢအဘၣ်တၢ်မၤဟးဂီၤအိၣ်လီၤ. တၢ်ဟံးဃုဒုၤကွဲးနီၣ်န့ၣ်ကြၢၤမ့ၢ်ညီညီ ဒီးတၢ်နီၤဖးတၢ်န့ၣ်ကြၢၤလၢအဘၣ်တၢ်ဟံးဃုဒုၤမ့ၢ်တမ့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးဃုဒုၤဂ့ၢ်တၢ်ဘၣ်လီၤ.

၅. **ကွၢ်ကဒါက့ၢ်ဒီးမၤလိသကိးတၢ်** - သဲၣ်ထိးဒီးတၢ်အိၣ်ဖိၣ်သရၣ် ကပာ်ဖိၣ်ကွၢ်ကဒါက့ၢ်တၢ်မၤလိတထံၣ်ဘၣ်တထံၣ်ဒီးအလီၤမ့ၢ်အိၣ်ကဘၣ်က့ၢ်မၤဘၣ်က့ၢ်တၢ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖိၣ်အမုၢ်န့ၣ်ကတၢ်ဝဲဒီးတၢ်ထံၣ်လိာ်သး ဒ်သိးကကွၢ်ကဒါက့ၢ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤဒီးမၤကတၢ်ဝဲ ဖဲန့ၣ်ဒ်အလီၤအိၣ်အသိးလီၤ.

သဲၣ်ထီးတပၣ်အတၢ်မၤလၢအယံၤတပၣ်

တၢ်လၢအဖီလၢဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤဒီးတၢ်မၤဒိၣ်ထီၣ်အတၢ်မၤလၢကဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အိၣ်ဖှိၣ် အသဲၣ်ထီးတၢ်န့ၣ်လီၤ. ကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်ကွဲးတဖၣ်ဒီး တၢ်လၢကမ့ၢ်တၢ်တမံၤဃီၤလၢ အဘၣ်ဘျူးဒီးနတၢ်အိၣ်ဖှိၣ် ဒီးမၤအါထီၣ် မ့တမ့ၢ်ဘၣ်မၤလိၣ် က့ၤနတၢ်ထံၣ်တက့ၢ်. ဆိကမိၣ်ဒီးကွၢ်တမံၤဃီၤလၢနတၢ်မၤတဖၣ် ကမ့ၢ်အတၢ်ဆိကမိၣ်ဒီး တၢ်ဃုထၢအတီၢ်အလီၤ ကစးထီၣ်မၤတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အမ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

၁. ဟံးန့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ် - ဟံးန့ၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖိလၢအဒိၣ်အသွါအတၢ်လီၤ, ဟံၣ်ဃီတၢ်နးတၢ်ဖှိၣ်အတၢ်သဒါအလီၤ မ့တမ့ၢ် ကရၢလၢအဒုးပူၤဖျဲးမၤဖျဲးဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိ.

၂. တၢ်ပၣ်ဖှိၣ်လံၣ်လဲၣ်ဒီးတၢ်မၤစၢၤပုၤအိၣ်ဒီးတၢ်သးအိၣ်မၤစၢၤတၢ်ကရၢ - ဆိကမိၣ်ယူၤဒၤသ့ၣ်စဲကျဲးတၢ်အစီၢ်နီၤခိၣ် အတၢ်ဖံးတၢ်မၤဒီးလဲၣ်အိၣ်သကိး (<http://www.judsonpress.com/churchresourcebooktablefm>)မ့တမ့ၢ်ဒီး ၁-၈၀၀-၄၅၈-၃၇၆၆ ဒ်သိးကကိးက့ၤလံၣ်စီၢ်နီၤခိၣ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤအလံၣ်တက့ၢ်.

၃. မ့ၢ်ဆါတၢ်မၤ - ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ရဲၤတၢ်ကျဲၤဒ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲ လၢကမၤစၢၤပုၤတဆူၣ်တချ့, ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ဆါဒီး ဖိသ့ၣ်တချ့တုၤလၢအဘၣ်ထီၣ်က့ၢ်ဘၣ်.

၄. ပုၤဖံးသကိးမၤသကိးတၢ်အလီၤခါၣ်သး - ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢအမၤဆူၣ်ပုၤသး တချ့တုၤ(၁၉)နံၣ် သးစၢ်ဒီး သးပုၤကပူၤဖျဲးဒီးတၢ်မူၤဘိးဒီး ပုၤလၢအတအိၣ်လၢက့ၢ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလီၤ.

၅. ဟံၣ်ဃီအတၢ်ဖံးတၢ်မၤ - ဟ့ၣ်မိၣ်ပၢ်တဖၣ်အတၢ်မၤလိ, တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤအိၣ်ဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်လၢပုၤဟ့ၣ်တၢ်တဖၣ် မိၣ်ပၢ်ဟးထီၣ်ဟးလီၤလၢမုၢ်န့ၤ, တၢ်မၤမုၢ်သးလၢတလၢဒ်စ့(ဒ်တၢ်ကွၢ်တၢ်ဂီၤမူၤလၢမုၢ်န့ၤ) ဒီးတၢ်အိၣ်ဘျူးအိၣ်သါတလၢဒ် ဘျုးလၢဒ်စ့ဘၣ်.

၆. တၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပုၤအိၣ်အတၢ်မၤစၢၤ - ဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိဒီးမၤဆူၣ်ထီၣ်ဒ်သိး ကမၤအါထီၣ်နီၣ်ဂံၢ်လၢ ပုၤလုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်တၢ် လၢ ဖိသ့ၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.

၇. သိလုၢ်ဒိးဟံၣ်ဃီအတၢ်မၤစၢၤ - ပုၤသးပုၤတ့ၢ်လံတနီၤနီၤ ဒီးပုၤအိၣ်လၢတၢ်ဖှိၣ်တၢ်ယၢ်အပူၤတဖၣ်လိၣ်ဘၣ် တၢ်မၤ စၢၤလၢအသိလုၢ်ဒိးအဟံၣ်ဖိဃီဖိအဂီၢ်လီၤ. မၤအါထီၣ်ပုၤတၢ်သးအိၣ်ဟ့ၣ်လီၤအတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢတၢ်ဆါတၢ်ပူၤန့ၣ် တက့ၢ်.

၈. ဟံၣ်ဃီဂ့ၤဒုးအိၣ်ထီၣ်ပုၤအိၣ်တပူၤဃီ - ကရၢကရိထီၣ်ဒ်သိးကမၤတၢ်ဒ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိအသိးဒီး ပူၤဖျဲးဒီးဟံၣ်ကစၢ် တတီတလိတဖၣ် ဒီးမၤဒ်သိးကန့ၢ်သါဟံၣ်ပုၤလၢအဘၣ်တက့ၢ်.

၉. ဟံၣ်အလဲဒီးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ခွဲအတၢ်မၤစၢၤ - ကမၤစၢၤပုၤလၢကအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၢ်ပၢ်တၢ်ဒီး ဖံးအိၣ်မၤအိၣ်အဘၣ်အတီၢ်လီၤ.

၁၀. ဃိၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤ - ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လဲၣ်ဟးဆူ ဃိၣ်တဖၣ်အအိၣ်တက့ၢ်. မ့တမ့ၢ်မၤအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကဟုၤကယၢ်ဟံၣ် လၢ ပုၤလၢကလဲၣ်ဘၣ်တၢ်ဆူတၢ်လီၤယံၤတဖၣ်တက့ၢ်.

၁၁. တၢ်အိၣ်ဒါး - ဟ့ၣ်ထီၣ်ဒီးဆိၣ်ထွဲတၢ်မၤဘျုးဒီးတၢ်မၤစၢၤတက့ၢ်.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သဲၣ်ထိးအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတၢ်ခိၣ်တၢ်လီၤ

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအဝဲအံၤ အိၣ်ဒီးတၢ်ကူၣ်ဖးလီၤလၢ ကထၢန့ၣ်တၢ်ဆူတၢ်မၤဘၣ်ဃး ၁တံၤမသး ၃:၁၀ လၢပှၢ တၢ်တၢ်ဒီးစဲး အိၣ်တၢ်ကျဲၤအဟံးန့ၣ်မူဒါ လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သဲၣ်ထိးအတၢ်မၤလီၤ. တၢ်အံၤဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပှၢတၢ်လၢ ကန့ၣ်ဘၣ်တၢ်အခွဲးဒ်သိး ကထံၣ်န့ၣ်တၢ်မၤအံၤ ကြးဒီးအိၣ်ဒါ. တၢ်ကျဲၤလၢအဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤလၢလၢအံၤလၢအံၤကတီၢ်အံၤလီၤ.

တၢ်အိၣ်ထံးလဲၤအသးဒ်အံၤလီၤ.

၁. ပှၢတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ကျဲၤအိၣ်ဒ်သိး ကမၤသဲၣ်ထိးတဖၣ်တၢ်လီၤလၢ တနံၣ်အတီၢ်ပူၤလီၤ. သဲၣ်ထိးတဖၣ်တၢ်လီၤတဖၣ် အံၤဘၣ်တၢ်ဃုထၢဒ်ခရံၣ်ဖိအတၢ်မၤအဂၤလီၤ.

၂. လၢတနံၣ်အတီၢ်ပူၤ ပှၢသဲၣ်ထိးတဖၣ်တၢ်လီၤတဖၣ် ဘၣ်လဲၤခိၣ်ဖျိၣ်တၢ်သိၣ်လိအိၣ်ဒီးပှၢသိၣ်လိတၢ်တၢ်လၢ အအိၣ် ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လီၤ. တၢ်သိၣ်လိန့ၣ်အိၣ်ဃုၣ်ဒီးဘျၢထံအတၢ်စံၣ်စိၤတဲၤစိၤအတၢ်န့ၣ်ဒီး အတၢ်ပၤဆုၤလီၤ. သဲၣ်ထိး အတၢ် ဖဲးတၢ်မၤန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ ယွၤဂ့ၢ်ပီၤညါဒီးတၢ်အိၣ်ထံးလၢ အဘၣ်ဃးတၢ်ပၤဆုၤတၢ်ဘျၢထံအဂ့ၢ်ဒီး ကစၢ်ခရံၣ်အမူး လၢအလီၢ် ခံကတၢ်, သးစိဆုံမၤကဆီတၢ်, တၢ်လဲၤအိၣ်သကိးအခွဲးအယၢ်, တၢ်ဆၢဂ့ၢ်ကတီၢ်ဘၣ်, တၢ်ဒုးဒိၣ်ထီၣ် တၢ်ဒိကန့ၣ်, တၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢ အဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဆါဟံၣ်အတၢ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤသးဒီး တၢ်အံၤထွဲကွၢ်ထွဲဖိသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

၃. သဲၣ်ထိးတဖၣ်တၢ်လီၤဘၣ်မၤသကိးတၢ်လၢ တၢ်မၤညါန့ၣ်လၢသဲၣ်ထိးတဖၣ်မၤဝဲ, အိၣ်ဒီးတၢ်လဲၤသကိးဆူတၢ် အိၣ်ဖျိၣ်ရိၣ်ဖျိၣ်, မၤသကိးတၢ်ဒီးပှၢလၢအမ့ၢ်သဲၣ်ထိးတၢ်လၢ အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အိၣ်ဒီးအိၣ်လၢ တၢ်အိၣ်သကိးအိၣ်ပဟၢတၢ် လီၤ. မၤတၢ်လၢတၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီး မၤတၢ်ဒီးပှၢအိၣ်ဆိးလၢတၢ်လီၤတပူၤဃီအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤလီၤ.

၄. ဘူးထီၣ်လၢတၢ်မၤလိကကတၢ်ဝဲသၢပူၤလွံၢ်ပူၤ ဘၣ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်, သဲၣ်ထိးတဖၣ်တၢ်လီၤပှၢကွၢ်ထွဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် သဲၣ်ထိးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်တဖၣ် ထံၣ်လိၣ်သးဒီးကတီၢ်တၢ်လၢဘၣ်ဃးဒီး တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အိၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်သဲၣ်ထိးတဖၣ်တၢ်လီၤအံၤအိၣ်ဒီးသးလၢ အကကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သဲၣ်ထိးသ့ဝဲဒၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်လၢသး တဖျါၣ်ဃီကစံး ကတီၢ်လိၣ်အသးဒီး လဲၤတုၤလၢတၢ်လီၤဖဲအဝဲသ့ၣ်စံးဘၣ်တဲပှၢသဲၣ်ထိးတဖၣ်တၢ်လီၤအံၤကဲထီၣ် သဲၣ်ထိးသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ထံၣ်ဘၣ်ဝဲန့ၣ် ကဆုၤထီၣ်ဆူကမံးတံၣ်လၢအကဃုထၢတၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်တၢ်ကၠိၤအတၢ်ဃုထၢ

အဲၤစံးကလဲ. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤ အပူၤမၤတၢ်(တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အလံၣ်) ဘဲလုၣ်ဖိးယူၤဒၢသၣ်စဲကျဲးလံၣ် - ၁၉၇၇

တြဲးန့ၣ်ဝုလယၢၣ်. ခံၣ်တၢ်ကၠ... ဘျၢထံအသးသမူဒီးအတၢ်ဆိကမိၣ် (တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်က့ၤအလံၣ်) ဘဲလုၣ်ဖိးယူၤဒၢသၣ် စဲကျဲးတၢ် -၁၉၈၈

အံၣ်စံး ဝုလဘၢၣ်အမ်. *Sacredcowmake Gourmet Burgers* တၢ်ဖိးတၢ်မၤတၢ်တၢ်ယုၤဖိးတၢ်လီၤခဲလၢၣ်လၢပူၤတၢ်ကၠ နးရဲဘုလံၣ်,အဘုထၢၣ်စဲကျဲးလံၣ် -၁၉၅၅.

မၤရဲနီၤမၤအံးချိးဒီးဟးတစၢၣ်, ဘၢဘရၣ်ကစၢၣ်ယုၤအပူၤမၤတၢ်သကိး ပုၤခရံၣ်ဖိပတီၢ်မုၢ်အတၢ်မၤ ဘဲလုၣ်ဖိး ယူၤဒၢသၣ်စဲကျဲးလံၣ် -၁၉၉၁

မိကၢၣ် ခါလံအံးချိ. ပုၤပတီၢ်မုၢ်အတၢ်ဆုၤန့ၣ်ဆူ လံၣ်စီဆံ(တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်က့ၤအလံၣ်) ဘဲလုၣ်ဖိး ယူၤဒၢသၣ်စဲကျဲးလံၣ် -၁၉၉၁.

နံးကီလံၣ်ဟါရိ. သဲၣ်ထိးမုၢ်ဒီးခွါအတၢ်မၤ, ဘဲလုၣ်ဖိးယူၤဒၢသၣ်အစဲကျဲးလံၣ် -၁၉၇၆.

ဖလဲးထၢၣ်အိၣ်မိဒံၣ်. ပုၤကညီအခုအပူၤတၢ်ဆုၤန့ၣ်ဆူသဲၣ်ထိးတဖၣ်, ကဲတြဲး,မၤစၢၤချဲးစဲး,ခီလုပုၤပူၤနံးတၢ် -၁၉၉၁.

စဲဘုၣ်(ခွဲ)ကူၤအဲၤစံး. တၢ်ဒိကန့ၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်ဟုကွၢ်စုးအတၢ်မၤ လၢတၢ်ဖိးတၢ်မၤအပူၤ, တၢ်န့ၣ်လိသရၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် သရၣ်, ပုၤကူၣ်လိၣ်တၢ်ဒီးပုၤအဆဲးတဖုတဖၣ်. နးရဲဘုးအဘုထၢၣ်စဲကျဲးလံၣ် - ၁၉၉၆

ပွဲးကွမ်အဲမရံၣ်, ဆိကမိၣ်ကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တၢ်တၢ်ဆူ တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်တ့ၤအတၢ်မၤလၢသးသမူ လၢ အလဲၤတၢ်တြဲးဘုဘုၣ်ခၢၣ်အဟံၣ် -၂၀၀၃.